

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets President
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/5718-

26. oktober 2023

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 133 fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen om CO₂-kompensasjonsordningen for industrien

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 16. oktober med spørsmål fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen. Spørsmålet lyder som følger:

«Formålet med industriens CO₂-kompensasjonsordning er å forhindre at kraftkrevende industri legger ned produksjonen og flytter den til land som ikke har like streng klimapolitikk, leser man på Miljødirektoratets sider. Statsråden og regjeringen sier at ordningen blir for dyr, og foreslår en betraktelig svekkelse. Det er merkelig med tanke på at inntektene overstiger kompensasjonssummene.

Kan statsråden avklare hvor store inntektene blir for 2023 og 2024, hvor store utgiftene blir, og om regjeringen frykter utflagging av industri?»

Svar:

Klima- og miljødepartementet tolker spørsmålet dithen at det spørres om hva statens direkte og indirekte inntekter er som følge av EUs klimakvotesystem (EU ETS), hva statens utgifter knyttet til CO₂-kompensasjonsordningen er og hvordan regjeringen vurderer karbonlekkasjerisikoen i Norge. Når det gjelder statens inntekter så antar departementet at det vises til analysen gjennomført av Oslo Economics, som heter «Offentlig sektors inntekter fra CO₂-kvotemarkedet».

Statens utgifter forbundet med CO₂-kompensasjonsordningen er estimert å være om lag 6,4 milliarder kroner for støtteår 2023 (som utbetales i 2024-budsjettet) og 8,7 milliarder kroner for støtteår 2024 (som utbetales i 2025-budsjettet). Estimaten inkluderer et kvoteprisgulv på

375 kroner. Kostnadsestimatet for støtteår 2024 er usikkert, ettersom vi ikke kjenner relevant kvotepris for støtteår 2024 før 2023 er omme. I kostnadsestimatet har vi lagt til grunn en kvotepris på NOK 1026, som var kvoteprisen av 25. mai 2023. Over perioden 2021-2030 er ordningen estimert å koste 74 milliarder kroner, inkludert et kvoteprisgulv på 375 kroner. Estimaten er svært usikkert, og sterkt avhengig av fremtidige kvotepriser.

Når det gjelder statens inntekter har Klima- og miljødepartementet fått tilgang til analysen fra Oslo Economics, men har ikke gjort egne anslag om påslag i kraftprisen og kan følgelig ikke uten videre gå god for tallene som legges til grunn. Anslagene for statens inntekter knyttet til kvotesystemet er sårbare for hvilke antakelser som legges til grunn. Dette gjelder både inntekter fra auksjonering av klimakvoter og inntekter som følge av at EUs kvotesystem øker prisen på elektrisk kraft (CO₂-påslaget i kraftprisen).

Størrelsen på statens inntekter fra auksjonering av klimakvoter over en tiårsperiode er usikre. Dette skyldes både usikkerhet om hvor mange kvoter Norge kan auksjonere og usikkerhet om hvordan prisen på klimakvoter vil utvikle seg fremover. Statens inntekter fra auksjonering av klimakvoter var på 1,85 milliarder kroner i 2021, knapt 2,3 milliarder kroner i 2022 og inntektene ligger an til å bli om lag 3 milliarder kroner i 2023. I statsbudsjettet for 2024 er det anslått at inntektene vil være på om lag 2,8 milliarder kroner i 2024. Det er ventet at statens auksjonsinntekter vil bli lavere frem mot 2030 som følge av en gradvis reduksjon i samlet antall kvoter i kvotesystemet. At statens samlede inntekter fra auksjonering av klimakvoter blir nærmere 40 milliarder kroner over perioden 2021-2030 slik som Oslo Economics har kommet frem til virker følgelig noe optimistisk. For øvrig anbefaler EUs klimakvoteregulering at de statlige utbetalingene til CO₂-kompensasjon begrenses til 25 prosent av statens inntekter fra auksjonering av klimakvoter. I den grad en stat bruker mer enn 25 prosent av auksjonsinntektene til CO₂-kompensasjon må dette begrunnes særskilt i den årlige rapporteringen under ordningen. Etter Klima- og miljødepartementets anslag vil utbetalingene i den norske CO₂-kompensasjonsordningen – selv med et kvoteprisgulv på 375 kroner – kunne overstige 200 prosent av statens inntekter fra auksjonering av klimakvoter.

Tabellen nedenfor viser historisk CO₂-kompensasjon som andel av statens auksjonsinntekter.

Støtteår	2018	2019	2020	2021	2022
CO₂-kompensasjon (kr)	544 mill.	1 434,6 mill.	2 526 mill.	3 549 mill.	4 540 mill.
Auksjonsinntekter (kr)	425,4 mill.	671 mill.	1 087 mill.	1 802 mill.	2 215,7 mill.
Kompensasjon som andel av inntekter (pst.)	128 %	214 %	232 %	197 %	205 %

Det er usikkerhet knyttet til hvordan kvoteprisen vil utvikle seg fremover mot 2030. Generelt vil auksjonsvolumet og dermed statens auksjonsinntekter reduseres over tid som følge av samlet antall kvoter i EUs kvotesystem nedjusteres hvert år. Alt annet likt vil dette medføre at en større og større andel av auksjonsinntektene vil gå til CO₂-kompensasjon.

Når det gjelder statens inntekter fra CO₂-påslaget i kraftprisen vil vi understreke at Klima- og miljødepartementet ikke har gjort egne vurderinger av dette, men ser at Oslo Economics estimerer at disse inntektene vil være om lag 593 milliarder kroner over perioden 2021-2030. Departementet ser ikke bort fra at tallet kan være korrekt, men det er igjen grunn til å påpeke at størrelsen på inntektene vil avhenge av hvilke forutsetninger som legges til grunn. Det er imidlertid ingen direkte sammenheng mellom CO₂-kompensasjonsordningen og statens inntekter fra salg av elektrisk kraft. Inntektene fra salg av elektrisk kraft er midler som må prioriteres til ulike viktige formål og samfunnsoppgaver i de årlige budsjettene. Overskudd fra salg av kraft tilfaller eiere av kraftproduksjon som er norske kommuner, fylkeskommuner og noe produksjon er også eid av staten. Følgelig prioriteres midler som også kommer fra kraftsalg i de enkelte instansers budsjetter mellom ulike gode formål.

Formålet med CO₂-kompensasjonsordningen er å redusere faren for karbonlekkasje fra Europa og slik hindre at de globale utslippene øker som følger av at industrien flytter til land med mindre stram klimapolitikk. Ordningen er altså motivert ut fra et ønske om å opprettholde industriaktivitet i Europa.

Departementet ser at CO₂-kompensasjonsordningen er viktig for å styrke konkurransekraften til norsk industri og bevare arbeidsplasser i distriktene. Regjeringen ønsker derfor dialog med industrien om hvordan ordningen kan innrettes på en forutsigbar måte for industrien og som samtidig sikrer budsjettmessig bærekraft for staten fram mot 2030. Vi ønsker også å videreføre dialogen med industrien om hvordan ordningen kan endres, slik at den bidrar med utslippskutt og energieffektivisering.

Effekten av CO₂-kompensasjonsordningen er imidlertid usikker, ettersom det er usikkert i hvor stor grad ordningen bidrar til å motvirke karbonlekkasje sammenlignet med andre faktorer som påvirker bedrifters investerings- og lokaliseringsbeslutninger, slik som generelt kostnadsnivå, stabilt styresett, tillit til myndighetene, tilgang på kompetent arbeidskraft og fornybar kraft, gode støtteordninger og et forutsigbart regelverk. I tråd med at flere land omstiller seg i tråd med Parisavtalens temperaturmål vil mulighetene for å flykte fra klimapolitikk minke over tid.

Med hilsen

Andreas Bjelland Eriksen